

Ocenianie kształtujące w praktyce - jak podawać cele lekcji i monitorować ich osiągnięcie podczas zajęć?

Jak podawać cele lekcji?

- najprostszy sposób: zaraz po podaniu tematu dyktujesz cel (cele¹) uczniom do zeszytu,
- po podaniu tematu zapisujesz cel na tablicy, aby przez całe zajęcia był dla wszystkich (dla Ciebie też) widoczny,
- drukujesz cele na karteczkach, które uczniowie wklejają do zeszytu,
- można też cel/cele lekcji zapisywać na małych kartkach i zwieszać je w klasie; wiszą one do sprawdzianu z całego działu,
- przygotowujesz program całego działu (całej partii materiału) z wyszczególnieniem każdej lekcji/tematu i do każdej lekcji podajesz cel/cele; program dajesz uczniom na początku działu i odwołujesz się do niego podczas kolejnych zajęć,
- po podaniu lekcji i wprowadzeniu w temat wspólnie z uczniami ustalasz cele lekcji,
- można do tego wykorzystać kostkę metodyczną (pola niebieskie), dostępną tu: <http://civitas.com.pl/pl/p/Kostki-metodyczne/47>
- podajesz temat lekcji i prosisz, żeby uczniowie w parach ustalili cel/cele lekcji,
- można też temat lekcji zapisać w formie celu do osiągnięcia dla uczniów,
- warto wcześniej ustalić cele do każdej lekcji, założyć specjalną teczkę, gromadzić tam kartki z celami i kserować w miarę potrzeby odpowiednie kartki dla uczniów,
- cele lekcji można też wcześniej przygotować w formie cyfrowej – w prezentacji, w wirtualnej mapie myśli, padlet.com, Pinball i wyświetlić uczniom,
- warto też przy podawaniu celów lekcji odwołać się do wiedzy, którą uczniowie już przyswoili; do tego możecie wykorzystywać zdania typu:
 - Na wcześniejszych lekcjach dowiedzieliście się, że, dzisiaj wykorzystacie tę wiedzę do

¹ Pamiętajcie, że optymalna ilość celów podczas jednej jednostki lekcyjnej to 3-4 cele. Jasnym jest, że podczas lekcji uczniowie realizują wiele więcej celów, jednak warto wybrać te najważniejsze dla nas (dla nich) i tylko takie podać uczniom. U mnie jest to zazwyczaj jeden-dwa cele - uczeń po prostu ma wiedzieć, w jakim kierunku zmierzamy.

- Potraficie już sprawnie i W czasie bieżącej lekcji te umiejętności będą wam potrzebne do tego, żebyście nauczyli się
- Skąd już wiecie, że? (uczniowie odpowiadają). Zastosujecie tę wiedzę do realizacji celu dzisiejszej lekcji.

Jak robić podsumowania lekcji²?

- proste odniesienie się do celu/celów pod koniec zajęć: uczniowie podnoszą kciuk w górę lub w dół (w zależności od własnego poczucia, że cel został osiągnięty lub nie),
- kostka metodyczna (pola czerwone),
- zdania niedokończone (uzupełniane w zeszyte pod koniec lekcji, jako zadanie domowe albo na tablicy/plakacie):
 - Podczas dzisiejszych zajęć dowiedziałam/ dowiedziałem się, że...
 - Zaczynam się zastanawiać nad...
 - Zaskoczyło mnie, że...
 - Chciałbym/chciałabym jeszcze popracować nad...
 - Cel osiągnąłem/osiągnęłam dzięki temu, że...
- zadajemy dwa/trzy krótkie pytania dotyczące celów, uczniowie odpowiadają w zeszyte, następnie podajemy prawidłową odpowiedź; uczniowie mogą porozmawiać w parach o swoich wnioskach,
- uczniowie wychodząc z sali, wpisują na tablicy po prawej stronie to, czego się nauczyli/zrozumieli, a po lewej to, nad czym jeszcze muszą się zastanowić, popracować,
- rozmowa w parach na temat trudności w realizacji celów lekcji,
- pytanie podsumowujące: uczniowie odpowiadają na pytania: *O co można zapytać ucznia, który ma taką samą wiedzę, jak ty? Na jakie pytanie mógłby nam odpowiedzieć?*
- szybka informacja zwrotna: tarcza strzelnicza: koło dzielimy na części jak tort – do każdej z nich wpisujemy jeden cel; środek tarczy oznacza osiągnięcie celu; im większa odległość od środka tarczy, tym dalej jest uczeń od osiągnięcia celu,
- metoda kosza/walizki,
- metoda świateł drogowych i różne jej odmiany (np. z klamerkami).

² Podsumowanie lekcji spełnia różne zadania: uświadamia uczniom sam proces uczenia się (odniesienie do celów lekcji), jest mini-powtórką wiedzy z zajęć, ale pozwala też zorientować się, co jeszcze należy powtórzyć, co nie jest do końca jasne dla uczniów (informacja zwrotna od grupy).